

8. Priprave na širitev: Madrid, Valencija, Pariz

Ustanovitelj Opus Dei – življenjepis sv. Jožefmarija Escrivája.

1. Jul. 2018

↗ *Nazaj na kazalo*

Po revoluciji v Asturiji leta 1934 je politično sožitje v Španiji postalo neizmerno težavno. Februarja 1936 so bile splošne volitve. Na eni strani je bila Ljudska fronta z marksistično usmeritvijo. Na drugi neodločna

koalicija desnih strank. Predvolilni tedni so bili napeti.

Hiša, v kateri so stanovali Escrivájevi, je stala ob vhodu cerkve sv. Elizabete. Tam so bili izpostavljeni napadom in požigom, zato se jim je zdelo razumno, da se preselijo drugam, dokler se ne pokaže, kakšen bo tok dogodkov. Jožefmarija ni hotel zamuditi tako dolgo pričakovane priložnosti, da se preseli v Študentski dom Ferraz:

31. januar 1936, pravi v svojih Zapiskih. Ura je blizu polnoči. Sem v našem Domu angela varuha. Jezus je s takšno milino uredil zadeve, da bom cel mesec preživel s svojimi sinovi. Moja mati, sestra in brat bodo medtem stanovali v nekem prenočišču na Glavni ulici.^[1]—

Ljudska fronta je na volitvah 16. februarja zmagala, četudi brez velike premoči. Ta zmaga je podžgala revolucionarna čustva s

poudarjanjem protiverskega ozadja, ki je že sicer zastrupljalo civilno življenje. Vrnitev v hišo ob Zavodu bi bila tvegana, zato se je gospa Dolores že sedmič selila v novo bivališče. Sin je s svojim običajnim optimizmom sredi katastrofe, ki je bila verskemu življenju napovedana z imenovanjem Manuela Azañe za predsednika vlade, videl tudi pozitivno plat situacije:

Moja mati, sestra in brat stanujejo na Kralja Frančiška 3, sedaj Doktor Cárceles. – Izkoristil sem priložnost in jim povedal, da bom odslej stalno živel s svojimi fanti. Vsako zlo je za nekaj dobro. Azaña je priložnost, ki je nisem hotel zamuditi. Mama je to dobro sprejela, čeprav ji je bilo težko.

[2]

Kmalu se je po vsej Španiji razdivjal vihar uličnih nemirov, zločinov, stavk in vsakovrstnega nasilja. Dne

11. marca povzema v svojih
Katarinah:

Nadaljujejo se požari po provincah in
v Madridu [...]. Medtem ko sem
danes zjutraj obhajal sv. mašo pri Sv.
Elizabeti, so na vrhovni ukaz
stražarjem pobrali karabinke [...]. V
soglasju z redovnicami sem použil
skoraj poln ciborij hostij. – Ne vem,
ali se bo kaj zgodilo. Gospod, dovolj
svetoskrunste^[3]v. —

To, česar so se bali, se je zgodilo dva
dni pozneje:

Trinajstega so poskusili napasti Sv.
Elizabeto. Uničili so nekaj vrat. Po
božji previdnosti je drhali zmanjkalo
bencina in jim ni uspelo zažgati
drugega kot del zunanjih cerkvenih
vrat, ker so pobegnili ob prihodu
dveh stražarjev [...].

Ljudje so tam zelo črnogledi. Jaz ne
morem izgubiti svoje Vere in svojega
Upanja, ki sta posledica moje

Ljubezni [...]. Ko sem danes (piše 25. marca) pri Sv. Elizabeti, kjer se jim strahote kar vrstijo (ne vem, kako niso že vse nune zbolele na srcu), slišal vsepovprek govoriti o ubijanju duhovnikov in redovnic pa o požigih, napadih in grozotah ..., sem se zbal – bojazen je nalezljiva – in za trenutek me je obšel strah. Ob sebi ne bom trpel pesimistov: Bogu je treba služiti z veseljem in s predanostjo.^[4]

Onkraj tega ozračja, nabitega s sovraštvom in smrtnimi slutnjami, sredi teh zaskrbljujočih novic, se katarine držijo svoje apostolske smeri:

Vidim potrebo, nujnost po odprtju novih hiš izven Madrida in izven Španije, zapiše 13. februarja. In v tistih dneh pravi: Čutim, da Jezus hoče, da gremo v Valencijo in v Pariz [...]. Že je v teku kampanja molitve in mrtvičenja, ki bo temelj teh dveh hiš.

Projekt širitve Dela, znotraj in zunaj Španije, je bil navzoč že v samem zametku vesoljnosti božjega načrta. O tem je Jožefmarija govoril generalnemu vikarju leta 1934 in pred nedavnim, ko mu je v pismu 10. 3. 1936 poročal:

Zelo mogoče je, da to poletje odpremo hišo Dela v provinci – morda v Valenciji –, pripravljam pa tudi teren za odhod skupinice v Pariz

...^[6]—

Na razpolago je imel le prgišče poklicev in že se je hotel nestrpno podati na osvajanja v tujino? Kaj ga je gnalo v tako ambiciozne načrte apostolskega širjenja? Kot vedno ga je priganjal Gospod. Tedaj je Jožefmarija, da bi si pomagal, uporabil ukano, človeško in nadnaravno zvijačo. Svoje načrte je na odprt in zavezujoč način oznanjal cerkvenim oblastem, s čimer si je na neki način onemogočil umik, tako da

se ne bi mogel vrniti nazaj na prejšnjo pot, kar se je izkazalo kot odlična taktika. To je bil zanesljiv način za nabiranje molitev in mrtvičenja, da bi postavil trdne temelje za svoje projekte, kot sam sebi priznava v svojih katarinah v zvezi s pismom, v katerem je gospodu vikarju povedal o Valenciji in Parizu:

Namenoma govorim o teh dveh hišah: po eni strani zato, da bi pridobil veliko molitev in žrtev; po drugi zato, da zažgem ladje kakor Cortés.^[7]

Enako kot madridskemu generalnemu vikarju si je Jožefmarija, kolikor je bilo le mogoče, prizadeval predstaviti apostolske dejavnosti Opus Dei škofom, ki so se mudili v prestolnici. Vabil jih je, naj mašujejo ali kósijo v študentskem domu, da bi lahko nato z njimi poklepetal:

V veliko tolažbo, zapiše 2. 11. 1935,
nam je videti, kako cerkvena
hierarhija vzljubi Delo, ko ga spozna.
[8]

Pamplonskemu škofu, to je bil msgr.
Olaechea, je govoril o apostolski
širitvi in o Gospodovi zahtevi, naj
odprejo hišo v Valenciji in še eno v
Parizu.^[9] Pomožni škof v Valenciji,
msgr. Lauzurica, pa je od njega prejel
obljubo, da ga v kratkem obišče: ***V
drugi polovici aprila nameravam
iti v Valencijo, kajti brez odobritve
pristojnih prelatov ne bomo
nikakor in nikdar odpirali
akademij in študentskih domov.***^[10]

Pri tem seveda ni pozabil na
nadnaravne temelje: ***Naši hiši v
Valenciji in Parizu morata biti
osnovani na trpljenju***, si je
ponavljal v neki katarini 11. marca.
***Blagoslovljen bodi križ! Težave?
Običajno ne mine dan brez njih.***^[11]

Nemogoče je ugotoviti, katere težave je imel v mislih, kajti od začetka novembra 1935 do pomladi 1936 ni v njegovih *Zapiskih* niti dvajset vnosov. ^[12] Kljub skopo odmerjenim zapisom pa pri tem ni manjkalo ustanoviteljeve tihe požrtvovalnosti, kot pravi v poslednji katarini leta 1935:

Četrtek, 12. december 1935: Gospodu sem pred nekaj dnevi pri sveti maši dejal: »Reci mi kaj, Jezus, reci mi kaj.« In kot odgovor sem jasno videl sanje, ki sem jih imel prejšnjo noč, v katerih je bil Jezus zrno, zakopano in – na videz – propadajoče, da bi pozneje postalo preobložen in rodoviten klas. Razumel sem, da je moja pot ta in nobena druga. Dober odgovor! ^[13]

* * *

V tistem prvem obdobju, tik po rojstvu Opus Dei, ustanovitelj še ni imel izkušenj o konkretnih korakih,

ki bi jih bilo dobro narediti. Bil je na čelu velikega božjega podviga, katerega izvor, sredstva in nadnaravni cilji so bili sicer natančno opredeljeni, manjkala pa mu je materialna opora za njegov apostolat. Moral je še določiti njegove značilne načine delovanja in čakalo ga je izobraževanje njegovih članov. Ta naloga začetnega razvoja je za ustanovitelja pomenila vajo v poizkušanju in približevanju, podobno kot počne bitje, ki se uči svojih prvih korakov:

B. d. se ne bo rodilo popolno, razlaga ustanovitelj z lepo prisodobno. Rodilo se bo kot otrok. Sprva šibek. Nato prične hoditi. Potem spregovori in ravna samostojno. Razvijejo se vse njegove sposobnosti. Odraščanje. Možatost. Zrelost ... B. d. ne bo nikdar ostarelo: vedno možato v svoji silovitosti in razumno, drzno razumno, bo živel v večnem trenutku, ki ga bo črpalo iz

poistovetenja z Jezusom, čigar apostolat bo vršilo vse do konca.^[14]

Na čem pa temeljí ta »večni trenutek«, če ne na samem bistvu duha Dela, v katerem domuje prav poseben in pozitiven način za vrednotenje in »pobožanstvenje« časnih struktur, da bi bile izročene Bogu? Tovrsten pogled na zgodovinsko stvarnost, kot ugodno priložnost za srečanje s Kristusom, je zelo daleč od načela *contemptus mundi*, prevladujočega v verskem ozračju tiste dobe, ki je opustitev strogo časnih dejavnosti štela kot predpogoj za poklicanost k iskanju svetosti. Povsem drugačen je način dojemanja in soočanja z nalogami v svetu po duhu Opus Dei, ki v delu vidi sredstvo posvečevanja. S tem, da so v svetu, odgovarjajo člani Opus Dei na božji klic; in v svetu ostanejo s svojo sekularno miselnostjo, ne da bi zamenjali svoj poklic in tako da iz njega napravijo orodje apostolata.

Tako se rodi življenjski slog, v katerem kristjan vrši svoje soodrešujoče poslanstvo znotraj svoje konkretne situacije, v osrčju družbe, ki ji pripada, tako da apostolsko učinkuje kakor kvas, od znotraj, vselej prilagojen zgodovinskim in družbenim okoliščinam, v katerih živi.

Takrat, v tridesetih letih, je apostolske dejavnosti ustvarjala in širila cerkvena hierarhija ali pa redovi in redovne ustanove, tako da so svoj apostolat izvajali kot aktivnost, naloženo od zgoraj ali sproženo izven družbenega mehanizma. In povečini vodenje takšnega apostolata običajno ni bilo v rokah laikov. Potemtakem je bila apostolska naloga, ki jo je Jožefmarija predlagal v sozvočju s sekularnim duhom Opus Dei – se pravi, da jo izvajajo laiki sredi svojega poklicnega okolja –, dejstvo brez precedensa v tistem času.

Že od leta 1930 je ustanovitelj iskal praktičen način, ki bi jasno in navzven pokazal, da so člani Opus Dei laiki, navadni verniki, navadni državljani. Prav tako je skušal najti rešitev za ***strogo ločitev med B. d., duhovno zvezo in različnimi aktivnostmi (apostolskih) podvigov.***^[15] Bilo je na god sv. Janeza Evangelista, 27. decembra 1930, ko je problem razvozlal tako, da se je ***izognil mešanju med materialnimi iniciativami in duhovnim.***^[16]

Tako so se porodile korporativne dejavnosti apostolskega značaja; prva med njimi je bila Akademija DYA. Akademija je bila kulturni center civilne narave; kot takšno so vpisali v register in plačali ustrezno upravno takso. Tam so poučevali pravo in arhitekturo. Vodili pa so jo laiki, kajti kot je zapisal ustanovitelj v neki katarini, so duhovniki ***bili samo – in to ni malo – voditelji duš.***^[17] Tista akademija je bila poleg tega

tudi center Dela, v katerem je potekalo krščansko in osebno izobraževanje. Ta prvi podvig je torej z laiškim značajem zapečatil apostolsko dejavnost članov Opus Dei. Jožefmarija, dasi je bil pobudnik vse te apostolske aktivnosti in snovalec tiste iniciative, je diskretno ostajal v ozadju ter s tem dodatno potrjeval njen značaj civilne tvorbe, obenem pa se je izogibal tudi najneznatnejši senci klerikalizma v akademiji, zlasti v odnosu do cerkvenih oblasti. Takole je to izrazil na primer 13. marca 1935 v vlogi, s katero je zaprosil za odobritev poljavne kapele in ki jo je začel z naslednjim pojasnilom:

José María Escrivá y Albás, duhovnik, duhovni voditelj Akademije in študentskega doma DYA, Ferraz 50, katere tehnični direktor je g. Ricardo Fernández Vallespín, arhitekt, pomožni profesor na Visoki šoli za

arhitekturo, vljudno naproša vašo
ekscelenco ...^[18]_____

Z otvoritvijo Akademije DYA je
zaživel tudi apostolat med mladimi
zaposlenimi, med katerimi je bilo
nekaj poročenih; in ko se je
akademija preselila na Ulico Ferraz
50, pripoveduje Miguel Deán, že
takrat diplomirani farmacevt, »je oče
opravljal pomembno delo duhovnega
vodenja in izobraževanja vseh ljudi, s
katerimi se je tam srečeval«. ^[19]_____

Delo je bilo brez kakršnekoli pravne
osebnosti; niti ni imelo zakonsko
priznane oblike v tistih letih
državlanske negotovosti, pogostih
ukinitve svobode združevanja in
izjemnega policijskega nadzora. Leta
1933 je ustanovitelj pomislil na to, da
bi osnoval ***Družbo za
izobraževalno sodelovanje***, So-Co-
In (*Sociedad de Colaboración
Intelectual*), v katero bi bili vključeni
univerzitetno izobraženi zaposleni s

ciljem, da to postane zametek dela svetega Gabriela. Sestavil je njen pravilnik, vendar ga je v odobritev civilnim oblastem (Splošni direktorat za varnost) oddal šele po splošnih volitvah februarja 1936, kot je obvestil monsinjorja Olaecheo v pismu 3. marca:

Ustanovljena je »Družba za izobraževalno sodelovanje« (delo sv. Gabriela) in »Društvo za pospeševanje višje izobrazbe«, za upravljanje z gmotnimi zadevami Dela.^[20]

Društvo kulturnega značaja bi jim omogočilo, da se srečujejo in se udeležujejo izobraževalnih predavanj brez nevarnosti, da ostanejo zunaj zakona vsakič, ko je ukinjena pravica do združevanja državljanov. Civilno združenje s kulturnimi cilji in kapitalom, ki bi ga vplačali z njihove strani izbrani člani, pa bi lahko uporabili za nakup

gmotnih sredstev, potrebnih za te cilje: za akademije, študentske domove, knjižnice, šole itd.

* * *

V isti meri kot so rasli – rasli pa so hitro – se jim je dogajalo to, kar se dogaja otrokom: vse jim je postajalo premajhno. Najprej je bilo tako s štirimi skromnimi sobami Akademije DYA na Ulici Luchana. Nato pa z delom sv. Gabriela, kot pravi 14. 10. 1935:

Hvala Bogu rastemo. Oblačila smo prerasli [...], čas je, da ustanovimo »So-Co-In« in »Društvo za pospeševanje višje izobrazbe«. Slednje je namenjeno za gmotni del aktivnosti. Prvo pa je d. sv. Gabriela.

[21]

Potem je bila na vrsti hiša, kot poroča ustanovitelj generalnemu vikarju februarja 1936: ***Čeprav smo najeli dodatno stanovanje na Ulici***

***Ferraz 48, je hiša za nas
premajhna.***^[22]

(Naslednji rastni sunek sta bila
Valencija in Pariz.)

Naj mimogrede povemo, da se je ob
teh sunkih apostolske rasti
Jožefmarija naposled prepričal, da ni
smiselno ukrepati in krojiti oblačil
vnaprej: ***Pokazalo se je to, kar sem
že tolikokrat povedal: nesmiselno
je sestavljati pravilnike, saj mora
biti sólo življenje našega
apostolata tisto, kar nam bo ob
svojem času dalo smernice.***^[23]

Svojo obljubo, da gre v drugi polovici
aprila obiskat monsinjorja
Lauzurico, je izpolnil. Kot mu je
naznanil v pismu, je bil njegov
apostolski načrt za hišo v Valenciji
odet v nadnaravna sredstva: ***Koliko
molitev in žrtev, koliko posvečenih
ur študija, koliko obiskov ubogih
in ur bedenja pred tabernakljem
ter koliko spokornih bičev in***

***drugih mrtvičenj je bilo
povzdignjenih h Gospodu v prošnji
za milost pri izpolnjevanju te
njegove preljubeznive Volje!***^[24]___

V ponedeljek, 20. aprila, je v družbi Ricarda F. Vallespína prispel v Valencijo. Popoldne je šel Jožefmarija na razgovor k monsinjorju Lauzurici in mu izročil »navodila« ter druge spise o Delu. V torek je monsinjor svoja madridska obiskovalca povabil na kosilo. Do njiju je bil toplo prisrčen in jima obljubil, da bo govoril z nadškofom, da bi prejeli odobritev za poljavno kapelo v bodočem centru, ki naj bi ga odprli v Valenciji.

»Tako bomo avgusta ali konec julija prišli uredit hišo sv. Rafaela v Valenciji,« je napisal Ricardo.^[25]___

Tam, v Valenciji, je oče imel pogovor z mladim študentom po imenu Rafael Calvo Serer, ki je zaprosil za sprejem

v Delo na koncu dolgega sprehoda,
med katerim sta kramljala po ulici.

Po tistih dneh se zgodi nekaj povsem
nepričakovanega, saj ni strani v
Zapiskih, na kateri ne bi bilo slišati
kakšnega vzdiha ali tegobe:
duhovnikova obhajila so hladna; ne
zna ***dobro zmoliti niti ene***
zdravamarije; zdi se mu, da je šel
Jezus na sprehod in ga pušča
samega; nezadovoljen je s samim
sabo, ***brez volje do česarkoli;***
nezmožen nadzorovati svoje misli;
nekako šepav, revmatičen, kljub
vročini; brez moči za dejanje
mrtvičenja; hrepeneč po ***nekaj dneh***
mirne gladine, ker vidi, kako ga
Gospod odbija ***kakor žogo: zdaj***
navzgor, zdaj navzdol, in vselej z
udarci. Ut iumentum! ...^[26]

Ves ta dolgi venec preizkušenj in
duhovnih tegob, ki ga je zadel v
šibkem stanju njegovih telesnih
moči, je strašno omajal njegovo

odpornost. Tako je v začetku maja brez pretiravanja povedal v pismu generalnemu vikarju: ***Čutim potrebo, da sem do vas, oče, zelo odkrit. – Vsekakor sem debel in slaboten, zelo utrujen.***^[27]

Dva dni zatem je zaupno pokramljal s Pedrom Povedo, ki je v preteklosti šel skozi takšno stanje. Gospod Pedro mu je svetoval enako, kot prejšnje leto gospod Francisco Morán: počitek, še najbolje v postelji. Njegov nasvet je upošteval, kot je zapisal malo kasneje:

Šel sem na dom svoje matere in ves dan prebil v postelji, ne da bi govoril ali se srečal s komerkoli, in trenutno sem si nekoliko opomogel. Telesna izčrpanost: v teh zadnjih osmih mesecih sem, vštevši nagovore, meditacije in predavanja sv. Rafaela, govoril več kot tristo štiridesetkrat, vsakokrat najmanj pol ure. Povrhu tega vodenje Dela, vodenje duš,

obiskovanja itd. Tako je razumljivo, da nastopijo strašni trenutki, ko mi je zoprno vse, celo tisto, kar najbolj ljubim. Hudič pa je poskrbel, da ta fiziološka pobitost sovпада s tisoč drobnimi stvarmi.^[28]_____

Težave, ki so se nanj zgrnile v tistem obdobju, če dobro razmislimo, niso bile tako majhne: ravno so ga obvestili o državni zaplembi cerkve in samostana sv. Elizabete, iz katerega bi se redovnice morale izseliti; na uho so mu začele prihajati kritike, govorice in obrekovanja; ni imel denarja za nakup nove hiše; iztekalo se mu je duhovniško dovoljenje; bolehal je za hudim revmatizmom ...^[29]_____

Tako je ob izteku meseca maja 1936 svoj položaj povzel s temile besedami, iz katerih je moč razbrati hudo trpljenje:

Slaboten, ves sem slaboten, na telesu ... in na duši, kljub moji véliki fasadi.

Zato se počutim čudno. In tega nočem. Pomagaj mi, Mati naša.

Umreti je nekaj dobrega. Kako je mogoče, da je nekoga strah smrti? ... Toda umreti bi zame pomenilo strahopetnost. Živeti, živeti in trpeti in delati iz Ljubezni: to je zame prava stvar.^[30]_____

Je s samim sabo ravnal kakor z majhnim otrokom, ki ni zadovoljen, dokler ne potoči nekaj solz in nekdo ne prisluhne njegovim tožbam? Ne, v resnici ni šlo za to, temveč za to, da je Gospod ljubeče izžemal njegovo dušo. In tedaj se je zatekel v življenje duhovnega otroštva ter Gospodu nežno zaupal svoje tegobe:

Gospod, mi dovoliš, da malo potožim? mu je govoril Jožefmarija. So trenutki (zaradi moje bede: mea culpa), ko se zdi, da ne zmorem več. Zdaj sem se že potožil. Oprosti.

Moja nebeška Mati je bila zelo potrpežljiva z menoj v tem mesecu maju. Obnašal sem se kot poreden otrok.^[31]_____

Kar naenkrat pa se v njegovih *Zapiskih* pojavi osamel zaznamek radosti, kakor da bi sonce končno pretrgalo goste oblake:

30. maj 1936: včeraj sem spal odlično. Prebudil se nisem do četrťez šest. Že dolgo časa nisem nepretrgano spal tako dolgo. Poleg tega me navdajata notranje veselje in mir, ki ju ne bi zamenjal za nič. Bog je tukaj: nič ni boljšega kot to, da človek Njemu pove svoje tegobe, in že niso več tegobe.^[32]_____

Imel je le dva dni predaha. Vseeno dovolj časa, da dokonča pisanje »Navodila za direktorje«, z mislijo na nove centre, ki jih bodo odprli:

Danes – ob bližajočih se ustanovitvah v Valenciji in Parizu – je to Navodilo

naslovljeno na tiste sinove in hčere, ki nosijo skrb vodenja v hišah ali centrih Dela.^[33]_____

Nato bodočim direktorjem poda primerne nasvete in jim kot dušni voditelj predaja svojo izkušnjo ter načela, ki naj se jih pri vodenju držijo.^[34]_____

Ta drobni sončni žarek pa je bil zelo kratkotrajen. Nebo se je stemnilo in nad njegovo dušo so se znova zgrnili oblaki ter problemi:

5. junij 1936: Čutim potrebo po duhovnih vajah, po samoti, po tišini. Zdi se mi nemogoče najti nekaj takšnih dni. Kakšna škoda!Fiat.^[35]_____

Dva tedna pozneje je še vedno hlepel po umiku; a fizično je bil tako zaposlen, da se mu ni zdelo primerno, da bi se zaprl. V tistih dneh so iskali novo hišo v Madridu in še eno v Valenciji. Končno je v sredo,

17. junija, mogel napisati tole katarino:

Danes popoldne bo podpisana pogodba o nakupu hiše. Moje upanje ni propadlo, čeprav sem v tem času dajal Jezusu dovolj razlogov za to, da nas zapusti. Dokaz več za božanskost Dela: ker je Njegovo, ga ne zapusti; če bi bilo moje, bi ga že zdavnaj zavrzel.

[36]

Ni imel časa za obešanje stvari na veliki zvon. Naslednji dan je tako veselo novico sporočil generalnemu vikarju:

V Valenciji poteka iskanje hiše in kmalu se bo začelo urejanje prostorov [...]. Tukaj imamo dobro novico, včeraj je bila podpisana pogodba o nakupu hiše Ferraz 16, ki je bila v lasti grofa del Real.^[37]

Medtem so dnevi hitro drseli. Na ulici je vladalo napeto ozračje, vzdušje razvnetosti in nasilja. Sredi

te zmešnjave pa je ustanovitelj ohranjal dovolj prisotnosti duha, da je v svoje *Zapiske* zabeležil apostolske cilje, proti katerim se je podal ne oziraje se na splošni kaos v deželi:

Madrid? Valencija ..., Pariz? ... Svet!

[38]

Minilo je nekaj dni in Jožefmarija se je začel počutiti »čudno«. Doživljal je ***nič manj kot žalost, otožnost in pobitost***. Vse to brez povoda, ki bi pojasnil, kako in zakaj je kakor dim v vetru izpuhtelo veselje, ki ga je vedno spremljalo. Tisto njegovo veselje, tako ***polno zvončkov in kraguljčkov***.^[39] Njegovo stanje duha je bilo vsekakor čudno, saj je v zadnjih dneh junija, ne da bi izgubil umirjenost in spokojnost, zaznaval v duhu neopisljiv nemir. Bil je napet, v stanju pripravljenosti in pričakovanja, ***v hrepenenju po križu in trpljenju ter po Ljubezni in***

dušah.^[40] Dva dni po zabeležbi teh besed, to je 30. junija 1936, je slutnja, da ga Gospod čaka na križu, začela polagoma postajati nekaj trdnega in gotovega. Na obrobju svojega spomina pa je podoživljal neki nezaključeni pripetljaj med njim in Gospodom. Tega je bilo že skoraj sedem let:

Avgust 1929 in avgust 1936: ne vem – v resnici pa vem –, zakaj mi tadva datuma prihajata povezana na misel,^[41] pravi v svojih Zapiskih na zadnji dan meseca junija ali v prvih dneh julija 1936.

Dogodek, na katerega namiguje, se je zgodil 11. avgusta 1929. Duhovnik je bil pri blagoslovu z Najsvetejšim v cerkvi Zavoda za bolne, ko je s spontanim vzgibom Gospoda prosil **za hudo, težko bolezen za zadoščevanje.**^[42] V svoji notranjosti je prejel odgovor. Prošnja je bila uslišana. Sedaj se je iz skrajne

globine njegovega bitja do površja njegove zavesti dvigal zagon, sladek in boleč obenem, ki ga je gnal k izročitvi iz ljubezni na Kristusovem križu, kot opisuje v neki katarini:

Nehote, z nagonsko kretnjo – ki je ljubezen – razprostrem roke in odprem dlani, da bi me On pribil na svoj blagoslovljeni križ: biti njegov suženj – serviam! –, kar pomeni kraljevati.^[43]___

V duhovnikovi vesti se je pojavljala goreča želja po dokončnem spreobrnjenju, po korenitem prečiščenju vseh njegovih čustev, ***celo tistih, ki so sama po sebi sveta.***^[44]___ Od časa do časa ga je v srcu obšla slutnja, da je trenutek bolezn, ki mu jo je naklonil Gospod, že blizu, da manjka le še kak mesec. ***Včasih pomislim, zapiše, da bo tisto moje izročitev iz avgusta '29 moj Oče-Bog sprejel avgusta letos.***^[45]___ Ni pa vnaprej vedel, kakšne vrste trpljenje

mu je bilo pripravljeno za avgust 1936 niti od kod naj bi prišlo.

Oblegala ga je misel, da bi se daroval kot zadoščevalna žrtev bližajočega se križa, v notranjosti pa se je naprezal, da bi se otresel te ideje, ki jo je štel za ekshibicionistično in sorodno nečimrnosti ali napuhu. Zavračal jo je, ***ker je v prozi tisočernih majhnih vsakodnevnih podrobnosti več kot dovolj poezije za to, da se človek počuti kot na križu – celo ob dneh, ko se zdi, da je bil čas izgubljen –, kot žrtev (!) na križu, ki ne zbuja pozornosti.***^[46]

Končno je zanj prišel trenutek, ko bo še bližje Gospodu, na križu. In samega sebe je spodbujal:
Jožefmarija na križu!^[47]

Na križu pa je imel Gospod zanj pripravljeno nesluteno žgalno daritev ljubezni in trpljenja, v zadoščevanje za vse grozote španske

državlanske vojne, ki je bila že pred vrati.

* * *

Sanje o načrtih apostolske širitve so počasi postajale resničnost. S kakšnim veseljem so se preselili v novo hišo. Prve dni julija so se ukvarjali s prenašanjem pohištva s Ferraza 50 na Ferraz 16. Ko so končali, je bilo v hiši vse nametano. Naslednji teden so spravljali stvari v red. Končno so 15. julija lahko šteli selitev za opravljeno in se posvetili manjšim popravilom.^[48]

Delovna skupina za selitev in popravila ni bila številna. Večina članov Dela, ki niso bili iz Madrida, se je vrnila na domove svojih staršev. Pedro Casciaro in Francisco Botella sta 3. julija odpotovala v Valencijo, da bi si za nekaj dni oddahnili od naporov v zadnjih tednih študija in da bi po očetovem naročilu tam poiskala hišo, v kateri naj bi odprli

nov center. Pri iskanju jima je pomagal Rafael Calvo. Vse je šlo zelo hitro. Šestnajstega julija sta s telegramom sporočila, da sta že našla primerno hišo. Sedemnajstega se je v Valencijo odpravil Ricardo. Zjutraj 18. julija 1936 so bili zbrani v pisarni upravitelja nepremičnine, da bi dokončali klavzule v pogodbi, ko je upravitelja po telefonu poklicala njegova družina ter mu vsa iz sebe sporočila, da je prišlo do upora Afriške armade in da so v Barceloni na ulicah topovi.^[49]

Tam so bile bliskovito, a začasno prekinjene sanje o širitvi.

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

.....

^[1] Zapiski, št. 1312. V nadaljevanju pojasni razloge za selitev: **Povod za**

začasno izselitev iz samostana (Samostana sv. Elizabete) je bil dvojen: po eni strani zato, da se izognemo morebitnim izgredom ob volitvah; po drugi zato, da gre mama za nekaj dni ven iz tiste hiše pri Sv. Elizabeti, ki ne dene dobro njenemu zdravju, saj je zelo vlažna (prav tam, št. 1313).

[2] *Prav tam, št. 1317.*

[3] *Prav tam, št. 1320.*

[4] *Prav tam, št. 1324–1325.*

[5] *Prav tam, št. 1315 in 1318.*

[6] *P 146, 10. 3. 1936.*

O pogovoru, ki ga je ustanovitelj imel z vikarjem, g. Franciscom Moránom, 31. avgusta 1934, je sestavil poročilo, v katerem pravi: ***Povedal sem mu tudi, da »ti fantje« poskušajo odpirati akademije s študentskim domom ob glavnih tujih***

**univerzitetnih središčih. Zdi se mu
čudovito. Ne spominjam se, s
katerimi besedami se je izrazil**
(AGP, RHF, AVF-0002, str. 2–4, 31. 8.
1934).

^[7] *Zapiski*, št. 1322.

^[8] *Prav tam*, št. 1295. Prim. tudi
Álvaro del Portillo, *Sum.* 593; Joaquín
Alonso, *Sum.* 4627.

In nadaljuje: ***V teh dneh sta mi
gospod škof v Pamploni in
pomožni škof v Valenciji izkazala
naklonjenost, za katero ne znam
biti dovolj hvaležen. Tudi
madridski vikar, g. Francisco
Morán, ki je prejšnji četrtek prišel
darovat sv. mašo v naši kapeli, je
ves ljubezniv do D[ela].***

^[9] *P* 145, 3. 3. 1936.

Msgr. Marcelino Olaechea Loizaga se
je rodil 9. 1. 1889 v kraju Baracaldo
(Vizcaya). Kot salezijanski redovnik

je mašniško posvečenje prejel leta 1912. Bil je provincial v Kastilji in Tarragoni. V akademskem letu 1934/1935 je bil predstojnik salezijanskega kolegija Ronda de Atocha v Madridu, v neposredni bližini Zavoda sv. Elizabete. Leta 1935 je bil imenovan za škofa v Pamploni in leta 1946 za nadškofa v Valenciji. To škofijo je vodil do leta 1966. Umrl je v Valenciji 21. 10. 1972.

^[10] *P 144*, 3. 3. 1936.

Msgr. Francisco Javier Lauzurica y Torralba je bil rojen 3. 12. 1890 v kraju Yurreta (Vizcaya). Po duhovniškem posvečenju leta 1917 je kmalu postal kanonik arhivar kapiteljske cerkve v Logroñu ter profesor kozmologije in psihologije v tamkajšnjem semenišču. Leta 1931 je imenovan za pomožnega škofa v Valenciji, kjer je bil med leti 1931 in 1936 tudi rektor semenišča. Leta 1937 je bil msgr. Lauzurica

imenovan za apostolskega
upravitelja v Vitorii, leta 1947 za
škofa v Palencii in leta 1949 za
nadškofa v Oviedu, kjer je umrl 12. 4.
1964.

[11] *Zapiski*, št. 1321.

[12] Prim. *prav tam*, št. 1320 in 1323.

[13] *Prav tam*, št. 1304.

[14] *Prav tam*, št. 409.

[15] *Prav tam*, št. 144.

[16] *Prav tam*, št. 147.

[17] *Prav tam*, št. 158.

[18] Splošno tajništvo Nadškofije
Madrid - Alcalá – oddelek »Kapele«
(1931–1936). Pomenljivo je tudi to, da
ustanovitelj pri obveščanju
generalnega vikarja o apostolskih
iniciativah le-te predstavi kot
iniciative »teh fantov«, ki ***poskušajo
odpirati akademije s študentskim***

**domom ob glavnih tujih
univerzitetnih središčih** (AGP, RHF,
AVF-0002, str. 2–4).

[¹⁹] Miguel Deán Guelbenzu, AGP,
RHF, T-04741/1, str. 9–10.

V meditacijah jim je oče pogosto
govoril o *zakonski poklicanosti*, h
kateri so bili pozvani in v kateri naj
bi se posvečevali mladi v delu
svetega Gabriela, po večini še samski.

Prim. Juan Jiménez Vargas, AGP, RHF,
T-04152/1, str. 24; in Álvaro del
Portillo, *Sum.* 1099.

Miguel Deán se v zvezi s tem
spominja pogovora, ki ga je z očetom
imel njegov prijatelj, Ángel Santos
Ruiz: »Ángela sem pripeljal v Ferraz.
Pogovoril se je z očetom in se
spovedal. Vem, da mu je ta rekel:
***Imaš poklic za poročeno življenje,
torej bi bilo dobro, da si najdeš
dobro, lepo in bogato ženo.*** Nato pa
je dodal s svojo osebno

hudomušnostjo: ***Ampak poiskati si jo moraš sam, ker jaz nisem ženitni posrednik***» (Miguel Deán Guelbenzu, AGP, RHF, T-04741/1, str. 8).

^[20] *P 145*, 3. 3. 1936.

Na duhovnih vajah junija 1933 je ustanovitelj razmišljal o tej apostolski aktivnosti dela sv. Gabriela v smislu uvedbe »Družbe za izobraževalno sodelovanje« (So-Co-In), ki naj bi bila zametek prihodnje dejavnosti, kot piše v *Zasebnih zapiskih*: ***V teh dneh sem, na osnovi videnega na mojih junijskih duhovnih vajah, sestavil pravilnik in ceremonial za So-Co-In*** (št. 1049).

V sporočilu svojemu spovedniku (26. 10. 1933) pa predstavi svojo željo po organiziranju tedenskih srečanj v Akademiji DYA za odrasle z že dokončanim študijem: ***[...] še eno tedensko srečanje, za naše prijatelje (sv. Gabriel) odvetnike,***

***zdravnike, arhitekta, inženirje,
diplomante in doktorje filozofije,
književnosti, zgodovine,
naravoslovnih znanosti itd., ki so
vsi mladi, s ciljem, da preidemo k
ustanovitvi »So-Co-In« v začetku
leta '34 (prav tam, št. 1733).***

Prim. tudi Miguel Deán Guelbenzu,
AGP, RHF, T-04741/1, str. 9.

[21] *Zapiski*, št. 1290.

[22] *P 141*, 6. 2. 1936.

[23] *Zapiski*, št. 1307.

[24] *P 144*, 3. 3. 1936.

[25] Dnevnik potovanja v Valencijo, od
20. do 23. aprila 1936, ki sta ga v
tistih dneh v Valenciji pisala
Jožefmarija in Ricardo (izvirnik v:
AGP, RHF, D-15346).

[26] Prim. *Zapiski*, št. 1323, 1331, 1332,
1347, 1351, 1357 idr.

[27] *P 162*, 2. 5. 1936.

[28] *Zapiski*, št. 1334.

[29] Do zaplembe Zavoda sv. Elizabete in izгона redovnic ni prišlo takoj, zato je lahko tam maševal še nekaj tednov (prim. *P 163*, 1. 6. 1936; *Zapiski*, št. 1334–1337).

O obrekovanju zoper Delo: *prav tam*, št. 1342, 1345. Neka katarina z dne 31. 5. 1936 pravi: ***V teh dneh so se po mojem védenju nad nas spravili patri iz treh različnih ustanov. Nasprotovanje dobrih? Hudičeve zadeve*** (*prav tam*, št. 1346).

Kar zadeva dovoljenja za opravljanje duhovniške službe, mu je zaragoški nadškof konec maja podelil splošno in časovno neomejeno dovoljenje (prim. *prav tam*, št. 1344).

[30] *Prav tam*, št. 1350.

[31] *Prav tam*, št. 1352.

[32] *Prav tam*, št. 1343.

[33] *Navodilo 31. 5. 1936*, št. 2.

[34] *Prav tam*, št. 27.

[35] *Zapiski*, št. 1356.

[36] *Prav tam*, št. 1361.

[37] *P 165*, 18. 6. 1936.

[38] *Zapiski*, št. 1373.

[39] *Prav tam*, št. 1365.

[40] *Prav tam*, št. 1369.

[41] *Prav tam*, št. 1371.

[42] *Prav tam*, št. 432.

[43] *Prav tam*, št. 1369.

[44] *Prav tam*, št. 1372.

[45] *Prav tam*.

[46] *Prav tam*.

^[47] *Prav tam*, št. 1371.

^[48] *P 168*, 1. 7. 1936; *P 169*, 7. 7. 1936;
P 170, 15. 7. 1936.

^[49] Prim. Francisco Botella, AGP, RHF,
T-00159/1, str. 12; in Ricardo
Fernández Vallespín, AGP, RHF,
T-00162, str. 31-32.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sl-si/article/8-priprave-
na-siritev-madrid-valencija-pariz/](https://dev.opusdei.org/sl-si/article/8-priprave-na-siritev-madrid-valencija-pariz/) (6.
Avg. 2025)